

De vrijdag – al Djoemmah

Allaah subhana wa ta'ala zegt in de Qur'aan: "O degenen die geloven! Wanneer er wordt opgeroepen tot het vrijdaggebed, haast¹ jullie dan naar het gedenken van Allah en laat de handel. Dat is beter voor jullie, als jullie dat maar wisten²! Wanneer het gebed dan is afgelopen, verspreid jullie dan op aarde en zoek de gunst van Allah en gedenk Allah veelvuldig, opdat jullie succesvol zullen zijn." Soerah al Djoemmah: ayat 9-10

Vrijdag is een dag van de week die Allaah subhana wa ta'ala exclusief voor de moslims verkozen heeft. De Dag des Oordeels zal ook op een vrijdag vallen.

De Profeet ﷺ heeft gezegd: "Allah heeft degenen die voor ons kwamen af doen wijken van het gebed op vrijdag; de joden hadden de zaterdag en de christenen de zondag. Vervolgens bracht Allah ons en leidde ons om de vrijdag als onze dag van het gebed te nemen." Overgeleverd door Moeslim

Over de reden dat de vrijdag al Djoemmah wordt genoemd, is gezegd dat Adam alayhi salam die dag gevormd werd. Hij werd dus geschapen, samengebracht wat in het Arabisch djoe-mi-'a betekent.

De Profeet ﷺ heeft gezegd: "De beste dag waarop de zon ooit is opgekomen is de vrijdag. Op die dag heeft Allaah Adam geschapen, op die dag betrad hij het Paradijs en op die dag werd hij eruit verdreven." Overgeleverd door Moeslim

Ook zei de Profeet ﷺ: "Er is een uur op vrijdag gedurende welke geen dienaar van Allaah die in het gebed staat en Allah iets vraagt, of Allah schenkt het hem." Overgeleverd door Boekhaarie en Moeslim

Dit betekent dat er een uur is op de vrijdag waarin Allaah subhana wa ta'ala de smeebeden verhoort. Wanneer dit uur precies plaats vindt, is onbekend. Dit is zodat moslims nog enthousiaster zullen zijn om ernaar te streven en te zoeken, hun daden van aanbidding en hun geloof te vermeerderen en hun relatie met Allaah subhana wa ta'ala nog meer zullen versterken.

De Profeet ﷺ zei: "Wanneer het vrijdag is en een man de rituele wassing (ghoesl) verricht, olie in zijn haar doet, zijn lekkerste parfum draagt³, zijn mooiste kleding⁴ draagt en vervolgens weg gaat om te bidden en niet twee mensen die samen in de moskee zitten van elkaar scheidt, vervolgens naar de imam luistert terwijl hij de preek houdt, zijn zonden zullen vergeven worden van dezelfde vrijdag tot de volgende vrijdag en drie dagen meer." Overgeleverd door Ibn Khoezaymah

De Profeet ﷺ zei: "Engelen zitten bij de deuren van de moskeeën. Zij schrijven de eerste, de tweede en de derde (enzovoort) op die binnenkomt, totdat de imam verschijnt om de preek te houden. Vervolgens worden de optekeningen gestopt." Overgeleverd door imam Ahmad

Ook zei de Profeet ﷺ: Wie komt (naar de moskee voor salaah al Djoemmah) in het vroegste uur, het is alsof hij ene kameel geofferd heeft. Wie komt in het tweede uur, het is alsof hij een koe geofferd heeft. Wie komt in het derde uur, het is alsof hij een schaap geofferd heeft. Wie komt in het vierde uur, het is

¹ De betekenis van het haasten verwijst hier niet naar het snel lopen, maar naar het belang van het gebed. Het snel lopen naar de moskee is namelijk afgeraden. Voor mannen is het bijwonen van salaah al Djoemmah verplicht, voor vrouwen niet.

² Handel wordt gezien als alle transacties. Wanneer de oproepen tot het vrijdaggebed oproept, dan is het niet toegestaan om de handel te drijven.

³ Het is enkel voor een man toegestaan om met parfum op naar de moskee te komen. De Profeet ﷺ heeft gezegd: "Elke vrouw die parfum draagt en vervolgens langs mannen loopt zodat zij haar kunnen ruiken, is een overspelige vrouw."

⁴ De Profeet ﷺ leert ons in een haadith dat de beste kleding witte kleren zijn.

alsof hij een kip geofferd heeft. Wie komt in het vijfde uur, het is alsof hij een ei geofferd heeft.”
Overgeleverd door Boekhaarie en Moeslim

Uit deze overleveringen kunnen we dus begrijpen dat het sterk aanbevolen is om zo vroeg mogelijk naar de moskee te komen. Hier zit namelijk de meeste beloning in.

Andere wenselijke activiteiten op de vrijdag zijn het lezen van soerah al Kahf⁵, het vragen van zegeningen voor de Profeet ﷺ en het luisteren naar de khoetbah⁶.

De Profeet ﷺ heeft gezegd: “Eenieder die soerah al Kahf op vrijdag leest, voor hem zal een licht schijnen tot aan de volgende vrijdag.” Overgeleverd door al Bayhaqie

Men kan ook van de Qur’aan lezen waartoe men in staat is, aangezien elke gelezen (Arabische) letter een beloning van tien goede daden bevat.

De Profeet ﷺ heeft over de vrijdag ook gezegd: “De beste van jullie dagen is vrijdag. Vermeerder dus (het vragen van) zegeningen voor mij⁷ hierin.” Overgeleverd door Aboe Dawoed en an Nasaa’ie

De Profeet ﷺ heeft gezegd: “Wanneer iemand de zegeningen van Allah voor mij vraagt, Allaah laat mijn ziel terugkeren zodat ik zijn begroeting kan beantwoorden.” Overgeleverd door Moeslim

En ook zei de Profeet ﷺ: “Wie één vredesgroet naar mij zendt, Allah zal er tien naar hem zenden.” Overgeleverd door at Timirdhie

De Profeet ﷺ waarschuwde ons omtrent de plicht van het luisteren naar de khoetbah (vrijdagpreek) van de imaam en het mijden van afleidingen gedurende de preek. Dit is zodanig belangrijk dat zelfs wanneer jij tegen jouw metgezel die aan het praten is tijdens de khoetbah zegt: “Luister!” jij een fout bent begaan. De beloning voor jou vrijdagsgebed zal dan minder zijn.

De Profeet ﷺ zei: “Het beste gebed volgens Allah is het ochtendgebed (salaat al Fajr) op de vrijdag in gemeenschap (in de moskee)⁸.” Overgeleverd door Aboe Noe’aym.

Ook zei de Profeet ﷺ: “Er is geen moslim die overlijdt tijdens de dag van vrijdag of de nacht van de vrijdag, of Allaah zal hem beschermen voor de beproeving van het graf.” Overgeleverd door at Tirmidhie

En de Profeet ﷺ zei: “Wie op vrijdag ghoesl verricht en er voor zorgt dat zijn vrouw ghoesl verricht, en zich vroeg op weg begeeft, en dicht bij de imam komt en luistert en stil blijft, voor elke stap die hij zet zal hij de beloning van het vasten en het bidden van qiyaam (het nachtgebed) voor ene jaar krijgen.” Overgeleverd door at Tirmidhie

Dit is de rol van de vrijdag en het vrijdagsgebed in het leven van een moslim. En tot Allaah subhana wa ta’ala keren wij terug.

Moge Allah subhana wa ta’ala de vrijdag voor ons zegenen

⁵ Soerah al Kahf is het 18e hoofdstuk uit de Qur’aan. Voor degene onder jullie die niet over een Qur’aan beschikken, is de Nederlandse vertaling online te lezen op de volgende site. Ook is het mogelijk om hier de recitatie van de verzen te beluisteren: <https://koran.nl/soera-18-al-kahf-de-grot/>

⁶ Himmah moskee in Zaandam zendt de khoetbah (vrijdagpreek) live op facebook uit. De khoetbah bestaat bij deze moskee eerst uit een Arabisch gedeelte van ongeveer 20 minuten en daarna een Nederlandse vertaling. Facebook: Stichting Al Himmah.

⁷ Het zenden van zegeningen over de Profeet ﷺ kan onder andere door te zeggen: “Allahoemma salli’alla Mohammad.” Vertaling van de betekenis: “O Allah, stuur gebeden naar Mohammad.”

⁸ Voor de vrouwen is het gebed thuis beter dan het gebed in de moskee. Alhoewel het wel toegestaan is om de gebeden bij te wonen in de moskee.